

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

171. Plura dubia elicidantur ad praxim conducentia pro ornatu regulæ 33.
Cancellariæ de possessione triennali, Et notatur validam esse
professionem factam eodem die susceptionis habitus, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

in cap. cum inter 16. de elect. Abbati enim de cella S. Petri præcipit, ut si constituerit quod electio facta fuerit à suspensis, ea omnino cassetur. Non erat ergo iure iualida: ergo neg. collatio, si quæ illis obligasset aliqua. Hæcque Bannius. Idem etiam docet Layman lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 1. numer. 3. & Castrus Palaus tom. 6. disput. 14. punct. 3. §. 2. num. 3. asserentes collationem, & si ope iudicis veniat irritanda, quia nullus est textus, ex quo irritatio ipso iure colligatur. Neque est verum per suspensionem te priuari iure radicabili percipiendi fructus; aliàs titulo beneficij possessi priuaretis, sed solum priuatis iure proximo libero, & expedito prædictos fructus percipiendi. Quinimo Suarez dicta disp. 26. sect. 1. num. 27. meritò probabile reputat, si nullum beneficium habens, crimen committas, cui annexa est suspensio à beneficiis, te non esse priuatum noui beneficij acquisitione, quia hæc pœna censetur ferri aduersus beneficiarios, qui ex suspensione à beneficiis possessis suspenduntur, & ex consequenti priuantur aliis acquirendis.

RESOL. CLXXI.

Plura dubia elucidantur ad praxim conducentia pro ornatu Regulae 33. Cancell. de possessione triennali.

Et notatur validam esse professionem factam eodem die susceptionis habiuis, vel complementi sexti decim anni.

Etiamsque aduertitur annum Nouitiatu debere esse continuatum continuatione physica, non morali, ita ut si per unam, aut duas horas interrumpatur, non esset validum, etiamsi Nouitium habitum Religionis obtinisset. Ex p. 9. tract. 9. & Misc. 4. Rel. 68. alias 67.

Alibi supra in Ref. 168. &c.

§. 1. Materiam est satis practicabilis, & quotidiana, & ego illam alibi cursum tetigi, nunc in fauorem Confessorum, & Responsorum casuum conscientiarum, aliqua explanabo dubia. Verba igitur dictæ Regulae sunt hæc. Eum qui pacificè aliquod beneficium absque simoniaco ingressu, vel intrusione triennium possedit, præscribere contra actionem cuiuslibet impetitoris. Quæro itaque primo, an dicta Regula procedat non solum in foro externo, sed etiam interno; negatiuè respondet Couarruias ad Regul. possess. mala fidei. part. 2. §. 10. n. 10. Molina tom. 1. disp. 70. n. 1. Turrianus in 2. 2. tom. 2. disp. 47. dub. 5. n. 1. Castrus Palaus tom. 2. tract. 13. disp. 2. punct. 3. n. 3. & alij. Et ratio est, quia beneficij titulum acquiri non potest aliter quàm Canonica institutione cap. ex frequentibus, de institutionib. & cap. 1. de reg. in 6. Ergo præscriptio acquiri non potest. Ergo triennalis possessio titulum non concedit. Adde si triennalis possessio titulum concederet, & securum in conscientia redderet possessorem, non posset Ordinarius à triennio possidente beneficij titulum exigere & examinationi subicere.

2. Verum ego affirmatiuè sententiæ adhæreo, quam tuetur Lessius, Azorius, Sanchez, Garzias, Rebuffus, Nauar. quos citat, & sequitur Hurtadus de iust. disp. 2. difficul. 8. quibus ego addo Vigers de iust. tract. 1. cap. 5. dub. 7. num. 22. Gordonum in summa lib. 8. quest. 4. cap. 5. §. 2. num. 24. & lib. 1. quest. 4. cap. 3. §. 8. n. 13. Layman lib. 3. tract. 1. cap. 8. n. 17. Tannerij tom. 3. disp. 4. quest. 1. dub. 6. num. 93. Beccanum de iust. cap. 9. quest. 19. concl. 6. num. 7. Reginaldum tom. 2. lib. 30. tract. 3. cap. 18. num. 259. Et hanc sententiam esse satis tutam, & probabilem putat Cardinalis de Lugo tom. 1. de iust. disp. 7. sect. 7.

num. 107. Dicendum est itaque, quia sicut ex communi sententia præscriptio, quæ in rebus ciuilibus fit, auctoritate Ciuilibus Magistratus, locum habet in conscientia: ita etiam in causis Ecclesiasticis habere debet præscriptio, quæ fit auctoritate Papæ: ut fit ea quæ per propositam Regulam de triennali pacifico possessore, est in bonum commune introducta: tum ad lites minuendas, quæ solent esse innumera, nonnunquam interminabiles: tum ad solatium plebis, ut suum Pastorem verum agnoscant, nec fallum ipsi obrutum esse dubitent: saltem post ipsum habitum per triennium beneficij sui pacificum possessorem. Adde quod Papæ statutus in eadem Regula, ut talis possessor molestari non possit, aperte indicet, quod is iniuste ac legitime retineat Beneficium possessum: quandoquidè per id alioqui iustus possessor prohiberetur petere quod suum est, & possessor iniustus in sua iniustitia foueretur. Neque obici potest, quod in cæteris rebus præscriptio requirat tempus triennio longius, de quo latè Ludouicus Molina de iust. & iure tract. 2. disp. 58. & aliquot sequentibus: quia beneficia sunt bona Ecclesiæ, de quorum acquisitione Pontifex Romanus plenam habet disponendi auctoritatem: neque deest in tali præscriptioe sufficiens institutio: quia cum modus conferendi beneficia Ecclesiastica non sit de iure diuino, sed tantum de iure Ecclesiastico, eo ipso, quod Papa statuit ut aliquis sinatur possidere beneficium, aut statuit ne in eo molestetur, supplet id quod deest ex vero titulo: censeturque illud interea conferre, iuxta c. litoras de supplenda neglig. Prælat. iuncta gloss. finali. Ad argumentum Molinæ, & aliorum, respondeo: quod quamuis iure ordinario beneficium nequeat absque Canonica institutione obtineri, bene tamen iure extraordinario habito in hac Regula.

3. Quæro secundò, an hæc Regula defendat possessores triennales pacificos aliàs inhabiles, modo non sint hæretici, vel intrusi, videlicet, an quando titulus est inualidus defectu habitantis recipientis beneficium, ut quia erat illegitimus, vel aliàs irregularis, excommunicatus, &c. sit titulus coloratus ad effectum huius Regulae. Quidam enim negant, & sic dicunt posse molestari post triennium. Ratio, quia possessio longi temporis non habilitat incapaces. cap. causam & c. accedentes. vbi Panormitanus, & Felinus de præscrip. Nec obstat quod Regula de triennali, tantum duos casus excipiat, & sic in aliis videatur manere firma regula; quia casus excepti etiam cum dictione taxatiua, recipiunt extensionem ad alios casus similes. Quis enim diceret, non tonfuratum, bigamum, coniugatum, possidentem triennio beneficium, iuari hac regula: & tamen non sunt de casibus exceptis. Ergo regula recipit extensionem ad casus similes exceptis, at quoties possidens est inhabilis ad beneficium, est casus similis exceptis; idè enim excipiuntur violentus & simoniacus, quia sunt inhabiles: ergo. Et ita hanc sententiam tenet Rebuffus de pacifica possess. à n. 206. Azorius tom. 2. lib. 7. cap. 35. quest. 1. in fine. Reginaldus in praxi tom. 2. lib. 30. tract. 3. cap. 18. num. 261. & alij.

4. Sed affirmatiuè sententiæ ego adhæreo cum Castro Palaus tom. 2. tract. 13. disp. 2. punct. 3. n. 9. Sanchez in opusc. tom. 1. lib. 2. c. 1. dub. 3. n. 20. Parisio vol. 4. cons. 96. n. 2. P. Thelauro in praxi part. 1. c. 50. q. 4. & alij. Dico itaque inhabilem ex pœna, vel cœtura vel irregularitate ad beneficium obtinendum, & non ex conditione personæ, ut sunt merè laici, si bona fide obtineat à legitimo Collatore beneficium triennali pacifica possessione, tutum esse, & titulum renaldari, excepta inhabilitate ex simonia sciētē contracta, vel ex violenta intrusione, vel quando beneficium esset referuatum referuatione clausa in iure cõ-

muni

nam; quia hos solos casus Regula excipit. Itaque, firma ratio hæc est, quia cum hæc Regula tantum excipiat hos tres casus, in reliquis manet summa. In hæc...

5. Hinc inferitur cum Sanchez primò, illegitimum obtinentem beneficium, & possidentem triennio iurari hæc regula; quia non est de casibus exceptis in ea. Sic Gomez quæst. 2. Patillus vol. 2. conf. 96. n. 2. & idem dicendum est de quolibet alio irregulari...

6. Nota tamen quod si coniugatus, vel merè laicus, vel bigamus recipiat beneficium, & possideat triennio, non iuratur hæc Regula. Ratio est, quia licet nõ excipiatur hi in Regula, at Regula loquitur de capacibus beneficij Ecclesiastici, hi verò sunt omnino incapaces...

secundum Nauarrum, & Regula de trienniali possessione, nec tenetur ostendere titulum, vt declaravit Concilij Congregatio. Ita Sæ; cui adde Couarruiam in Regula Possessor. par. 2. §. 10. n. 10. concl. 4. Palaum tom. 2. rr. 1. 3. disp. 2. punct. 33. n. 10. & Ludouicum Gomez in Regula de trienniali possess. quæst. 42. qui dicit, bis in Rota lic esse de fidei...

8. Non deseram tamen hic adnotare primam sententiam Emanuelis Sæ, & aliorum, negantem esse necessariam bonam fidem, minimè improbabilitatis nota inuendam esse, & posse quis eam sequi secundum Eminentißimum Cardinalem Lugo, qui postquam nostræ sententiæ adhæserit, tandem sic asserit tom. 1. de inst. disp. 7. sect. 7. n. 115. Per hoc tamen non dico, contrariam sententiam improbabilem esse, nec damnare eum qui ei se conformaret...

9. Quæro quartò, an si aliquis v.g. te ignorante, simoniace procurauit tibi beneficium, & idcirco collatio fuit nulla, proficit tibi Regula triennialis; nam verba Regulae, excludere videntur collationem omnem simoniacam, qualis illa fuit, & in iure damnata, licet nõ propter culpam tuam, sed alienam. De hoc casu his diebus in facti cõtinentia ego interrogatus fui. Nã patuus nepte ignorante emerat ei beneficium, & nanc intrepide respondi, nostrã Regulam intelligendã esse de his qui sciẽtes cõmississe simoniã beneficia ingrediuntur...

principio vs. quæ ad §. 11.

Sup. hoc fuit pra in Ref. 168. §. Con. trouerfiã: cui sim in fi. ne.

Verbis dicitur Si quis non simoniace ingressus possederit, &c. ubi non solum requirere videtur simoniam, utcumque, sed quae se teneat ex parte ingredientis beneficium: quando autem simonia se tenet ex parte alterius tertij, licet collatio utcumque dicatur simoniaca ingressus tamen, seu actio, qua prouisus ingreditur, non est simoniaca, nec ipsa punitur, sed actio mediatoris, quae fuit simoniaca non tamen appellatur ingressus, sed potius apertio portae ut hic ingredi possit: quare cum versetur in odiosis, non debet exclusio ad eum casum extendi. Et ita nostram sententiam docet Hurtadus, Layman, & Dicastillus ubi infra quibus adde Trullench. in *Decalogum tom. 2. l. 7. c. 4. dub. 9. n. 4.* Vgolinum *tabul. c. 6 §. 4. num. 23.* Garbiam *tom. 2. pag. 8. c. 7. n. 15.* Palaum *tom. 2. tract. 13. disp. 2. punct. 33. n. 11.* Dicendum est igitur quod Regula nostra intelligenda sit in simoniaco scientis, secus in ignorantis: ut quia pater, vel frater aliquid dedit pro dando beneficio filio, vel fratri, eo penitus incipio; licet enim hic teneatur illud relinquere, nec acquirat verum titulum, at si possedit triennio, iuratur hac Regula, quia hic habet titulum coloratum.

10. Nota tamen hic etiam contra Lessium *l. 2. c. 35. dub. 25. n. 140.* Simoniam huius Regulae non esse extendendam ad simoniam conuentionalem, & ideo male citat pro se Genesium *quest. 12.* nam ipse in fine quaestionis se correxit. Et ideo assero, verba Regulae intelligenda esse de simonia reali completa, non mentali, aut conuentionali: & ita docet Sanchez in *opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 1. dub. 32. num. 1.* & Cardinalis Lugo *de iust. tom. 2. disp. 7. sect. 7. n. 26.*

11. Quæro quindò, an ad tempus possessionis triennalis, de qua loquimur, sit computandus vltimus dies de momento ad momentum, vel sufficiat ut sit inceptus: & suppono hoc triennium debere esse continuum & integrum, eo pacto quo docet Cardin. Lugo ubi sup. n. 120. ita ut per præscriptionem triennale huius Regulae, de qua loquimur, non iurari possessor, si decessit triennio, vel dies vnus, rectè docuerit Gordonus in *summa l. 8. q. 4. c. 5. n. 24.* & Reginaldus *tom. 2. l. 30. tract. 3. c. 18. n. 263.* Hoc supposito, difficultas est, an vltimus dies huius triennij sufficiat quod sit inchoatus. Casus est curiosus, & ego à nemine pertractatum inuenio in terminis possessionis triennalis huius Regulae. Et affirmatiuè respondeo ex doctrina recepta quod tempus vsucapionis computetur ciuilitè de die in diem, ita vt captus dies postremus pro completo habeatur, vt patet in *l. pen. ff. de deder. tempor. prescrip.* Et ita docet ex Doctoribus Hulticus Hunnius in *Treuterium, vol. 2. disp. 22. Thes. 4. q. 18.* Martinus Bocerus in *disputationibus de vniuerso iure tom. 2. class. 5. disp. 22. n. 29.* Hubertus Giphanius in *l. 6. ff. de oblig. & act. Conanus lib. 3. Commentar. cap. 12. num. 2. & 3.* cum aliis. Quod confirmatur primò ex textu *l. 5. ff. qui testam. facere possunt,* qua Vlpianus apertè ostendit, quod annus pubertatis vltimus captus pro completo habeatur: proinde & vltimus dies vsucapionis captus pro completo habebitur: nec enim ratio vlla diuersitatis assignari potest. Secundò, *l. 8. ff. de minoribus,* asseritur ante annum vigesimum quintum neminem ad munera admitti, minores proinde 25. annis ad honores admitti non debere: subiicit autem Vlpianus, annum 25. captum pro completo haberi. Tertio: pari modo in *l. 74. ff. ad S. C. Trebell.* Cum testator iussisset hereditatem suam filio restitui cum ad annum vigesimum ætatis peruenisset, dicitur annum captum pro completo haberi. Quarto denique cum *l. Alia Sentia* cautum esset, ne minor viginti annis aliter quam vindicta manumitteret, quaesitum fuit, utrumne annus postremus, nempe vigesimus debeat esse completus, an sufficiat diem postremum, anni vigesimi captum esse: Et

respondet Vlpianus placuisse eum, qui Kalendis Ianuarii natus post sextam noctis pridie Kalendas quasi annum vigesimum compleuerit, posse manumittere in *l. 1. ff. de manum.* Rectè itaque dixit Bocerus ubi supra, tempus de quo loquimur non esse à momento in momentum, neque ab hora in horam, sed à die in diem computandum, ita vt, qui vltimum diem attingit sufficeret; qui igitur hora sexta dici Kalendis Ianuarij possidere cepit, hora sexta noctis pridie Kalendis Ianuarij vltimi anni implet vsucapionem. Et hæc omnia dicta esse volo secluso stylo Curia, vel praxi Cancellariae, si forte in cõtrarium adessent quod nefcio.

12. Nota tamen posse aliquem ex dictis confirmare sententiam nostri Patris Pellicionij in *99. Canon. 45. per totam,* in qua conatur defendere validam esse Professionem factam eadem die susceptionis habitus, vel complementi sextidecimi anni. Pinge v. g. aliquem suscepisse habitum primo die Ianuarij anno 1620. hora vigesima secunda, post vespèras, & recurrente eadem die prima Ianuarij anni sequentis 1621. hora decima septima, inter Missarum solemniam ad professionem fuisse admissum, cum defectu quinque, vel quatuor horarum ad integritatem anni. In hoc casu Pellicionius putat professionem esse validam cum Henriquez, Rodriguez, & Palacio. Sed ego puto non esse descendendum à communi sententia, quam olim docui, & nouissimè citato docet Sacra Rota in Magistrali decisione Burgens. nullitatis Professionis, die 16. Aprilis 1649. coram doctissimo D. Arguelles, & me etiam citato mutans sententiam, doctus & amicissimus Barbosa Episcopus Vgentinus de *prescrip. Episc. p. 3. alleg. 101. num. 22. in 3. edit.* & me citato Ciarlinus in *contr. forens. tom. 2. cap. 108. n. 25.* & me citata Bordonus *tract. de Prescrip. Regul. c. 4. quest. 10.* & me citato Lezana in *summa tom. 4. verb. Professio Regularis, num. 6* & me citato Nouarius in *Lucerna Regularium verb. Annus, num. 2.* & me citato Narbona *Annalibus Iuris ann. 16. quest. vnica. n. 6.* Dico igitur, annum probationis computandum esse physice, videlicet de momento ad momentum, nec sufficere, quod vltima dies sit incepta.

13. Notandum est hic obiter aliquos asserere, annum nouitiatus debere esse continuum, continuatione morali non physica: vnde nouissimè Leandrus in *99. Regul. cap. 8. super. 2. Regula num. 12.* sic ait: *Me parece, que si por espacio de vna, o dos horas se interrumpiese el nouiciado, no seria cosa notable, porque este es negocio moral, y lo poco se reputa por nada: y en este caso cessa el fin del decreto del Concilio, porque este es, que en el Nouicio experimente las asperezas de la Religion, y ella su natural, y costumbres; y por vna interrupcion tan breue no dexa de experimentarlas. Item, porque la prescripcion no dice interrumpida por la interrupcion de poco tiempo, como enseñan los Iuristas, maxime Tiraque. tractatu de Iudicio in rebus exiguis, n. 80. 81.* Ita ille. Et ita etiam docet M. Fulgentinus de Ouedo in *Repubblica Regulari part. 1. tract. 6. c. 12. quest. n. 4.* Adrianus Moens in *Enchir. Regul. c. 12. n. 1.* Zambellus in *Repert. moral. verb. Nouitius, n. 10.* præter alios, quos adduxi in *part. 5. tract. 5. resol. 19.* Sed licet ibi nulli opinioni adhaerescim, non tamen existimo contra supradictos Auctores, annum Nouitiatus debere esse continuum continuatione physica, & non morali, ita vt si per vnã, aut duas horas interrumpatur, non sit validum. Et ita docuit Sacra Rota in decisione citata, cui adde Pellicionium in *99. Canon. quest. 24. cap. 3.* qui hoc extendit etiam si Nouitiatus habitum Religionis retinuerit. Et ratio est, quia alioquin nil certum de interruptione annus nouitiatus eiusque sufficiencia statuere quis posset, sed relinquent

impugnandum esset cuiuscunque arbitrio, quod dicere
in re non graui absurdum quidem videtur. Et qui-
dem tempus nouitatis est de forma, sed forma omis-
sa in qualibet minima parte actus, vitiat totum
actum. Ergo, &c.

RESOL. CLXXII.

Multa de pluralitate beneficiorum scitu digna adno-
tatur.

Ex parte alia quae dicuntur in textu huius Resolu-
tionis pro predicta materia, tandem deducitur
quod Papa licet dispensare possit in pluralitate
beneficiorum, quando iusta subest causa, secus gra-
uiter delinquit.

Et quod nemini suffragatur dispensatio Pontificia ad
possidendum simul plura beneficia, nisi ex iusta
causa fuerint obtenta, & aliter peccat mortaliter,
neque tutus est in conscientia per huiusmodi dispen-
sationem, sed tenetur alterum resignare.
Et ut quando unum beneficium est sufficiens ad con-
gruam sustentationem, licitum sit absque dispen-
satione Papae, vel Episcopi & nulla alia causa te-
nere plura beneficia simplicia, residentiam non re-
quirentia, siquae saltem ex consuetudine nota & to-
lerata.

Et in §. penultimo & ultimo huius Resolutionis da-
tur graui doctrina, & in mente & promptu tenen-
da a Confessarijs, quomodo se gerere debeant cum
supradicta circa absolutiorem, nisi superflua erogent
in Ecclesia cultualem, & opera pia, &c. Ex part.
10. tractat. 13. & Misc. 3. Ref. 1.

§. 1. Ordinarie non est licitum, sed cum natu-
rali iure pugnat, quod Clericus habeat
plura beneficia qualicumque; quorum vnum ad
honestam eius sustentationem sufficit. Ita sentit
sanctus Bernardus, epistola 271. ad Comitem Theo-
baldum, & de consideratione ad Eugenium Papam,
lib. 3. cap. 6. Sanctus Thomas Quolibet. 9. artic. 15.
de iure Papa licet dispensare potest in pluralitate
beneficiorum quando iusta subest causa: nam si haec
non subit, tunc & dispensans grauiter delinquit, &
ille qui dispensationem petit, & accipit, similiter
peccat, neque tutus est in conscientia per eiusmodi
dispensationem, sed tenetur alterum resignare. Ita
docet D. Thomas supra Adrianus in 4. de plurali-
tate Praebendarum. Caecilianus verb. Beneficiorum
multiplicatio. Sotus lib. 3. quae. 6. artic. 3. Toletus
lib. 4. cap. 71. Ioannes Maior in 4. distinct. 24. quae.
4. Azorius, part. 2. lib. 6. cap. 12. quae. 12. Val-
quesa de Benefic. cap. 4. num. 159. & Glossa, in ca-
pit. Dudum, 1. de Electione verb. Retinere: Notan-
dam inquit, quod qui habet plura beneficia, quo-
rum alterum per se sufficeret, non potest sine mor-
tali peccato retinere aliud. Et sumitur ex cap. Is cui
de Praebendis, in 6. Is cui conceditur, vt auctoritate
apostolica possit vni personae idoneae, in sua, vel
in Ecclesia providere, alicui aliud beneficium suf-
ficiens obtinere non potest. Ratio in
primis est, quia ne quidem Pontifex est Dominus
beneficiorum, sed dispensator; non potest autem
dispensator pro suo arbitrio distribuere bona, suae
fidei & prouidentiae relicta dispensanda seu eroganda:
sed iuxta aequam rationem, voluntatem eorum, qui
illa dispensanda reliquerunt, aut commiserunt, obli-
gantur ea dispensare, & distribuere. Secundo; quia
immittitur diuinus cultus, quando vnus plura beneficia
possidet & Ecclesia destituitur suis Ministris: Vnus
enim non pluries legit Horas Canonicas, neq; in di-
ctis Ecclesijs ministrat: frustrantur & alij sapius

indigentes Clerici forte magis idonei, magisque viles
Ecclesiae; quam qui plura detinent. Hinc Caecilianus
Summa verb. Beneficium, dixit: Dispensatio Papae
cedit super ius positium, & non super ius diuinum;
pluralitas autem beneficiorum sine rationabili causa
est contra ius Diuinum.

2. Sed quod de iure communi, & naturae non sit
prohibita pluralitas beneficiorum, sed tantum can-
onico, tenuit Innocentius, in e. Cum iam dudum,
de praebend. & alibi, quem citat, & sequitur late
praedictam opinionem probans Cardinalis Zabarel-
la, in Clem. Gratia, de Rescriptis; quae. 19. Ver-
sic. Venio ad tertium. Eandem opinionem quoad
beneficia, curam animarum non habentia, scilicet,
horum multitudinem non esse diuina lege prohibi-
tam, tenet Quintanaducnas, Ecclesi. 4. n. 59. &
119. Glossa etiam in c. Dudum 2. verb. Retinere, de
Rescriptis. Licet affirmet eum, qui habet plura Be-
neficia, quorum alterum per se sufficit, non posse
sine peccato mortali retinere aliud absque dispen-
satione; dicit tamen posse licite retinere ex Papae dis-
pensatione, eo quod dispensatio reddat licitum, quod
non erat licitum. Iuxta omnes tamen Papa absque
legitima, & iusta causa scienter dispensans male fa-
ceret, & grauiter peccaret. Non est tamen receden-
dum a sententia Theologorum, qui nouissimè
sequitur Layman, lib. 4. tract. 2. cap. 8. num. 2.
& Bossius in Moral. tom. 2. tit. 7. §. 1. n. 2. cum
segg. causas vero iustas, vt possit Pontifex dispensare
in pluralitate beneficiorum enumerat Malderus, de
Iust. tr. 9. c. 2. dub. 18. Bossius loc. cit. n. 6. & segg.

3. Verum aliqui putant, quod quando vnum Be-
neficio est sufficiens ad congruam sustentationem
licitum esse etiam absque dispensatione Papae, vel
Episcopi, & nulla alia causa tenere plura Beneficia
simplicia residentiam non requirentia, si id fiat pura
mente non propter auaritiam, aut ambitionem vel
aliam causam illicitam, idque saltem ex consuetudi-
ne nota, & tolerata. Ita Speculator in tit. de disp.
verb. Dicendum, n. 8. Ferrerius, cons. 255. n. 3. Capra
reg. 90. n. 66. ibidem docuit expressè Glossa in c. Super
eo de Praebend. in 6. & alibi Hojeda, de incompat. Be-
nef. par. 2. c. 11. n. 2. Idem approbant Sotus, Valentia,
Aragonius, Ledesma, & alij, quos citat Garcia de Beni-
part. 1. c. 5. n. 264. & segg. Probant, quia ita consuetu-
do obtinuit, & seruatur quam Papa scit, & tolerat, &
consequenter excusat, & reddit licitam dictam plura-
litate, & aliter dicendo (inquit Cardinalis,) esset il-
laqueare multas Animas, vel, (vt inquit alij,) totus
Mundus esset in statu damnationis, consuetudo enim
generalis potest de illicito facere licitum, & e con-
uerso, c. Cum olim, de Cleric. coniug.

4. Sed haec sententia videtur sublata post Con-
cil. Trident. c. 17. sess. 24. vt notat Garcia tom. 1. part.
1. cap. 5. n. 273 & praefati Doctores intelligebant
dictam consuetudinem procedere, dummodo non
esset magna Beneficiorum pluralitas & coactuatio,
qua stante non videtur posse a mortali excusari, nec
acceptantem, nec retinentem, nec conferentem
propter deformitatem, deordinationem, & grauif-
simum scandalum, quae inde in Ecclesia sequuntur
ex supradictis in probatione primae conclusionis; vt
proinde etiam quando adest iusta causa conferendi
plura Beneficia vni Clerico, Papa peccet grauiter
conferendo ei nimiam Beneficiorum pluralitatem,
vt etiam in terminis tradit Azorius, part. 2. lib. 6.
cap. 12. quae. 18. Quando autem sit magna coacer-
uatio, & nimia pluralitas Beneficiorum, tradunt
Hojeda, part. 1. cap. 2. 1. a num. 14. Flam. Parisius, de
Beneficij, lib. 3. quae. 2. a num. 14. & Azorius d.
quae. 8. & verius est relinqui arbitrio boni viri,
qui consideratis numero, & valore Beneficiorum,

ELIANAE
SIBERIA
O. III. IV V
E. III